

Ahoj, potkáme se osobně? 40 % dětí na internetu by souhlasilo

Olomouc (15. července 2014) – Dosud největší výzkum rizikového chování českých dětí na internetu provedla Univerzita Palackého v Olomouci. Dotazník vyplnilo 28 tisíc dětí. Celkem 40 procent z nich by na výzvu k osobnímu setkání od známého z internetu odpovědělo kladně. Výsledky výzkumu přenesou odborníci z olomoucké univerzity do praxe: využijí je pro další školení dětí a dospělých. Dotazníkové šetření uskutečnilo Centrum prevence rizikové virtuální komunikace UP ve spolupráci s partnery – firmami Seznam.cz a Google.

„Výzkum rizikového chování českých pubescentů a adolescentů probíhá od roku 2010. Monitorujeme rizikové komunikační jevy spojené s využíváním internetových služeb. Zaměřujeme se především na kyberšikanu, rizikové seznamování v prostředí internetových služeb, sdílení intimních materiálů v prostředí internetu, zveřejňování osobních údajů, rizikové využívání sociálních sítí a další fenomény,“ uvedl Kamil Kopecký z Pedagogické fakulty UP, koordinátor projektu E-Bezpečí.

Cizímu o sobě prozradí hodně

Výsledky výzkumu potvrdily, že děti jsou ve vysoké míře ochotny sdělovat osobní informace lidem, které znají jen z on-line prostředí. Celkem 63 % (o 10 % více než v r. 2013) dotázaných dětí pošle cizímu člověku své jméno a příjmení. E-mailovou adresu mu sdělí 43 % z nich (12% nárůst). Fotografie obličeje by na požádání poslalo 39 % účastníků výzkumu (13% nárůst). *„Sdílení vlastních intimních materiálů s ostatními uživateli internetu (tzv. sexting) provozuje stále větší počet dětí. Téměř 8 % z nich v prostředí internetu sdílí vlastní intimní fotografie a videa, přičemž jiným uživatelům internetu – partnerům, přátelům – je zasílá více než 12 % dětí,“* řekl Martin Kožíšek, manažer internetové bezpečnosti ve společnosti Seznam.cz.

Zarážející je i počet dětí (40 %), které by bez problému šly na schůzku s člověkem, kterého znají jen z internetu. Celkem 40 % z nich by na výzvu k osobnímu setkání od kamaráda z internetu odpovědělo kladně, což je o 4 % více než v r. 2013. O svém „rande naslepo“ by se nejčastěji (55 %) svěřily kamarádovi či sourozenci a jen ve 42 % případech rodičům.

Kyberšikana

Od loňského roku vzrostl počet napadení – děti se nejčastěji potkávají s průnikem do jejich osobních účtů (35 % – 12 % z nich přiznává, že se kvůli tomu dostalo do problémů) a verbálními útoky (34 %), mezi které se řadí i vydírání. *„Počet případů vydírání dětí s využitím materiálů sexuální povahy v ČR trvale roste. Data z loňského roku potvrzují, že bylo prostřednictvím internetu vydíráno téměř 8 % dětí. K vydírání jsou nejčastěji využívány fotografie a videa, která děti dobrovolně či pod nátlakem posílají pachatelům,“* řekl Kopecký.

Výzkum se letos poprvé zabýval také tím, zda mají děti přístup k webové kameře a jakým způsobem ji využívají. Zařízení, které udělá obrazový záznam, má k dispozici přes 69 % dětí. *„Téměř 3 % českých dětí potvrzují, že je někdo v průběhu posledního roku ponižoval, vydíral či jim vyhrožoval právě s použitím záznamu z webkamery,“* zdůraznil Kopecký.

Potřebuješ pomoc?

Stejně tak, jak se děti rychle učí využívat nejmodernější technologie, jsou šikovné i v případech, že potřebují pomoc – umějí si ji na internetu aktivně vyhledat. *„Při spuštění*

poradny u projektu **Seznam se bezpečně!** v roce 2009 jsme zaznamenávali několik jednotek dotazů či žádostí o pomoc. Nyní nám do poradny přichází až 40 zpráv měsíčně a každý rok tento počet roste zhruba o 25 %," doplnil Kožíšek. Preventivní programy jsou proto velmi důležité. „Díky dlouhodobé práci s dětmi, učiteli a dalšími subjekty se nám daří oslovovat nejvíce zranitelnou skupinu. Děti si díky našim projektům osvojují základy bezpečného chování na internetu a učí se rozpoznávat rizikové situace, kterým mohou být na internetu vystaveny,“ vysvětlil Kopecký.

Výsledky výzkumu potvrzují stálou potřebu zvyšování internetové gramotnosti. K tomu slouží i Centrum pro bezpečnost Google, nabízející informace jak se chovat na internetu bezpečně a co může každý udělat pro ochranu sebe i své rodiny. „Stejně jako se učíme pravidlům bezpečnosti na silnici nebo v komunikaci s cizími lidmi, je důležité naučit se bezpečně a zodpovědně používat internet. Proto se internetové gramotnosti věnujeme dlouhodobě. Na vytvoření správných návyků pro používání internetu je zaměřen projekt *Web Rangers*. Vychází z poznání, že je efektivnější, pokud děti sdílí své znalosti mezi sebou samy. Iniciativa tak nejen učí teenagery jak bezpečně používat internet a z titulu *Web Rangera* šířit své znalosti mezi vrstevníky. Ukazuje jim, že internet a jeho nástroje jsou důležité i ve vzdělávání a usnadní jim mnohé i v jejich běžném životě,“ doplňuje Michal Zachar, marketingový manažer českého Googlu.

Výsledky Výzkumu rizikového chování českých dětí na internetu 2014 přenesou do svých strategických dokumentů MŠMT a MVČR. Také dva velcí internetoví hráči, kteří se tohoto projektu letos poprvé zúčastnili, Seznam.cz a Google, využijí výsledky výzkumu pro zlepšení svých služeb.

Zprávu zpracovala Lenka Skácelíková, oddělení komunikace UP

Bližší informace:
Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D.
Centrum prevence rizikové virtuální komunikace PdF UP
e-mail: kamil.kopecky@upol.cz
tel.: 777146808, 585635601